

PREUSS, MICHAEL

Helig passions andacht om vårs herras
Jesu Christi oskyldiga lidande, och
bittra död, såsom then samma uti
Gefle församling om lång-fredagen i
kyrckian åhrligen blifwer sungen, på
thet kortaste chora

1710

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

PREUSSM.

Kitt. Sv.
Orat.
(R.)
1700^a-1829

Helig
PASSIONS
Andacht

Om
Mars & Eras
JESU CHRISTI
Oskyldiga Lidande/
Och
Bittera Dödh/

Såsom then samma uti
Gefle Församling om Lång-
Fredagen i Kyrkian åhrli-
gen blifwer sunge/ på thet
kortaste Choral-wijs same-
manhåmtat af Or-
ganisten

MICHAEL PREUSS

Anno 1710.

UPSALA /
Tryckt hos JOH. H. WERNER,
Kongl. Acad. Borttryckare.

1830

ASSISTANT

SECRETARY

OF THE

WAR

DEPARTMENT

WASHINGTON

1830

1830

För Prädikan siunges:-

1.

Jesus uppå korset stod /
Honom förlop hans heliga
blodh / Hans såår gjorde hos
nom stoor pina ; Siu ord han
talade i samma stund ; Them
behålt i tanckar tina.

2.

Ehet första ord war så barme
hertelig / Alt til sin Fader af
himmelrikt / Ehet war så lustigt
at höra: Förlåt them / Fader /
the weta icke bättre / An hwad
som the migh göra.

3.

Ehet andra sade han til mo
dren sin : Se / qwinna / tin son
i staden min / Ehet skal Johan
nes wara : Johannes / se tu
modren tin / Jagh wil tigh hena
ne besälla.

4. Ehet

4.
 Thernäst betänck huru mild
 han är Mot alla them som hans
 nådh begär; Til röstwaren sade
 han nåvelig: Förwist skalt tu i
 thenna dagh Medh migh i Pa-
 radis wara.

5.
 Thet fierde ropte han så gräs-
 selig: Min Gudh/ min Gudh/
 hwij förlåter tu migh I thessa
 grymma leijones händer? Jagh
 pinas och plågas så bitterlig;
 Så platt är mitt elände.

6.
 I märcken wäl hwad thet
 femte ordet war: Migh törster/
 sade han oppenbar: The skänckte
 honom åttio och galla. Ho-
 nom törste alt efter wår salighet:
 Then dryck drack han för oss alla.

7.
 När han hade druckit then
 båtsta dryck/ Nu är fullomnad
 then heliga Skrift; Jagh haf-
 wer thet alt framgångit; Hwad
 Propheter hafwa spådt om migh/
 Thet är nu altsammans fullome-
 nat.

8. Så

8.

Så roppte han högt öfwer alla
 maan: O Fader / rätt nu be-
 faller jagh min and I tina gu-
 domeliga händer. Så bögede
 han sitt hufwud nedh / Och så
 sin anda vpsände.

9.

Så höfwiqsmannen thet vnder
 sag / Honom syntes werlden
 wille förgås / Ther möcktes
 sool och måne / Jorden skalf /
 och gaf sigh ther widh / Ty
 Skaparen war i wända.

10.

Förwist är thet ju sannerlig
 Gud; Faders Son af himmels-
 rijk / Som nu led dödh och
 wända; Förwist är thet war
 Frälsare lär / Som nu gaf v
 sin anda.

11.

The fruchtade Gudh så in-
 nerlig / Och lofwade Gudh Fas-
 der i himmelrijk / Thet wele wi
 också giöra: Han hafwer sin
 Son eis för oss spardt / Wi
 wille honom troo och höra.

12. Nu

Nu låter of strida alt som
måst Mot synden / hon hafwer
Gudz Son korståst / En wilje
wij henne hata / Och tacka then
som of hafwer löst Från sorg
och alsköns wåda.

Her näst begynner Evan-
gelisten.

I Sötebrödz högtiden til
stundade / sade Jesus til
sina Lärjungar :

Jesus. I weten / at två da-
gar här efter warder Påsta / och
meniskiones Son skal ofwerant
wardas at korståstas.

Evang. Då församlade sig the
öfwersta Prester och Skriftlärde
yhti öfwersta Prestens Caiphæ
palak / och rådslogo huru the mås-
te gripa Jesum medh list ; Men
the sade :

Chor. Icke på Högtidsda-
gen / at icke vplop warder ibland
folcket.

Evang. Då gick Judas bort //
och sade til öfwersta Presterna :

Judas

Jud. Hwad wilsen i gifwa mig / at jag förräder eder honom?

Evang. Och the kommo öfwerens om trettio silfpenningar ; men lärjungarna gingo til JEsu / och sade :

Chor. Hwar wil tu at wij skole tilreda för dig Påskalambet.

Evang. JEsus swarade :

Jesus. Går i staden ther warer eder motandes en man / med en watukruka / följer honom / och säger husbondanom. Måstaren låter säija mig / min tid är hardt när / hwar är herberget / ther jagh må äta Påskalambet medh mina lärjungar ?

Evang. Och lärjungarna gjorde som JEsus them befalt hade / och tilredde Påskalambet / och då han satt til bordz / sade han :

Jesus. Sannerliga / sannerliga säger jagh eder / at en af eder skal förråda migh.

Evang. Men lärjungarna wordo bedröfwade / och sade til honom :

Chor. Herre / är thet jagh ?

Evang.

Evang. Iesus swarade:

Iesus. Ehen som tager i satet
medh nigh / skal förråda nigh.

Evang. Då swarade Judas
och sade:

Judas. Mästare / icke är jagh
then samme.

Evang. Iesus swarade:

Iesus. Tu sadet.

Evang. Men widh the äto /
tog Iesus brödet / tackade / bröt
thet / och gaf sina Lärjungar och
sade:

Iesus. Tager och äter / thet
ta är min lefamen / som för eder
vthgifwen warder / gibrer thet
til min åminnelse.

Evang. Saw alunda tog
han ock kalcken / tackade / gaf them
och sade:

Iesus. Dricker här af alle /
thetta är kalcken / thet nya Testa-
mentet / i minom blod / som för
eder och för mångom vthguten
warder til syndernas förlåtelse /
thetta gibrer / så ofta i dricken /
til min åminnelse.

Versen.

Gudh ware lofwad och hög-
liga

liga prisad / Som of så wäl
hafwer spifat Medh sin lekamen
och medh sino blode / Thet gif
of Herre Gudh til gode / Ky-
rie Eleeson.

Evang. Och då the hade sagt
lässången / gick Iesus öfwer
then bäcken Kidron: ther war en
örtegård / ther in gick Iesus
medh sina lärjungar. Men Juc-
das wiste thet rum / ty Iesus
plågade ofta komma titt medh
sina lärjungar / och Iesus sa-
de til them:

Jesus. Sitter här så länge
iagh går bort och beder.

Evang. Då sade han:

Jesus. Abba Fader är thet
möjeligit / så gånge thenna kalken
ifrån migh / doch icke som iagh
wil / utan som tu wilt.

Versen.

Se på jordene wiljan tin /
Såsom han steer i himmelen;
Ut wij i lydno måge ståå / När
of bedröfwelse kommer oppå.
Förtag hwad i wårt fiöt och
blodh Din helga wilja faller
emot:

Evang.

Evang. När Judas hade
til sigh tagit then skaran medh
the öfwersta Presters och Phari-
seers tienare / kom han tist
medh swärd och stafvar / lyctor
och bläf. Då nu Iesus wis-
ste alt hwad hända skulle / gick
han fram och sade:

Iesus. Hvem söken j?

Evang. The swarade:

Chor. Iesum af Nazareth.

Evang. Iesus sade til them:

Iesus. Thet är jagh.

Evang. När nu Iesus sa-
de: Thet är jagh; Weko the
til rygga / och föllo til jorden.
Då sporde han them åter til:

Iesus. Hvem söken j?

Evang. The sade:

Chor. Iesum af Nazareth.

Evang. Då swarade han å-
ter / och sade til them:

Iesus. Jagh sade eder / thet
är jagh. Söken j migh / så lå-
ter thesa gå.

Versen.

Iesu / tu mitt lif / min häls-
sa / Iesu / tu äst för migh död:
Tu tigh utgafft migh at fräls-
sa

sa / I then diupste siälansödh :
 Gntet skal nü migh förderfwa /
 Utom lifwet skal jagh ärfwa 20.

Evang. Men Karan och Judarnas tienare togo IEsu / och bundo honom / och förde honom först til Hannan / Caiphæ swäre / hwilken i thet år war öfwerste Prest. Och han sporde IEsu om hans Lärlingar / och hans lärdom. IEsus swarade :

Jesus. Jagh hafwer alltid lärdt i Synagogen och i Templet / ther alle Judar komma tillsammans / spör them til / som hafwa hört hwad jagh hafwer sagt.

Evang. Som han thet talade / gaf en af tienarena IEsu en kindpust / och sade :

Tien. Skal tu så swara then öfwersta Prest ?

Evang. IEsus swarade :

Jesus. Hafwer jagh illa talat / så witna om ondt ; Men hafwer jagh talat rätt / hwij står tu migh ?

Verfen.

Tu / o Jesu / måst vthståne
 da Håde: ord / spott / håhn och
 spee / Smålek / hugg och myes
 ten wända / Band och boijor /
 ångst och wee / Migh eländig
 at förlofa / Diefwuls Kåbior
 sönderkrofa. Prijs och åhra
 ware tigh / Herre Jesu / in
 nerlig.

Evang. Då hade the JE
 sum ifrån Caipha in för Råd:
 huset / och thet war morgon.
 Men Pilatus gick vth och sade:

Pilatus. Swad klagomåhl
 hafwen i emot thenna mannen?

Evang. The swarade honom:

Chor. Wore han icke en
 ogärningzman / så hade wi ho
 nom tigh icke anwardat.

Evang. Så swarade Pilas
 tus / och sade:

Pilatus. Så tager i honom /
 och dömer honom efter eder lagh.

Evang. Gudarna swarade:

Chor. Nß är icke lastigit at
 döma någon.

Evang. Då gick Pilatus is
 gen i Rådhuset / och sade til
 Jesum:

Pilatus. Äst tu Judarnas
Konung ?

Evang. Jesus swarade :

Jesus. Talar tu thet af tigh
sielf / eller hafwa andra sagt tigh
thet om migh ?

Evang. Pilatus swarade :

Pilatus. Icke är jagh en Ju-
de : titt folck och the öfwersta
Prester hafwa migh tigh ant-
wardat / hwad hafwer tu giordt ?

Evang. Jesus swarade :

Jesus. Mitt rike är icke af
thenna werlden : Wore mitt ri-
ke af thenna werlden / så skulle
mina tienare strida thetfore / at
jagh icke skulle antwardas Jus-
domen / men nu är icke mitt ri-
ke hädan.

Evang. Då sade Pilatus til
honom :

Pilatus. Så äst tu likwäl en
Konung ?

Evang. Jesus swarade :

Jesus. Tu säger thet / at jagh
är en Konung / jagh är ther til
född och kommen i werlden / at
jagh om sanning witna skal / ho-
som är af sanning / han hörer
mina röst.

Evang. Pilatus sade til honom :

Pilatus. Hvad är sanning ?

Evang. Så gief Pilatus vth til Judarna / och sade til them :

Pilatus. Jagh finner ingen saak medh honom ; men i hafwen en sedwånjo / at jagh skal gifwa eder en fånga löds om Påska / Willjen i / at jagh gifwer eder thenna Juda Konung löds ?

Evang. Så ropade alle och sade :

Chor. Icke thenna / utan Barrabam.

Evang. Pilatus swarade :

Pilatus. Hvad skal jagh ta giöra med Jesu ?

Evang. The ropade och sade :

Chor. Korbfäst / korbfäst honom.

Evang. Så gaf han thent Barrabam löds / men Jesum öfwerantwardade han at korbfästas.

Verfen.

O rene Gudz Lamb / öfkyldig / på korset för oss slachtat / Alltid besunnen tolig / ehuru tu wast förachtat :

förachtat: Wåra synder hafwer
tu dragit; Döden och helfwetet
nederlagit. Förbarma tigh öf-
wer oss / o Jesu! Gif oss tin es-
wiasa fridd / o Jesu!

Evang. Men friggknechterna
giorde een törnekrono / och satte
på hans hufwud / och hängde
ett purpurklåde på hans kropp /
och sade:

Chor. Heel Judarnas Kö-
nung.

Evang. Så gick Jesus uth
och bar ett purpurklåde / och een
törnekrono / och Pilatus sade:

Pilatus. Gif menniskan.

Evang. Och the togo Je-
sum / och förde honom bort / och
han bar sitt kors / och gick uth
till hufwudskalleplåken / the orks-
fäste the Jesum / och tw. ogiers-
ningsmän med honom / och Jes-
sum emellan them / och Jesus
sade:

Jesus. Fad / förlåt them
thet / tw. icke hwad the

Evang. Men en af the or-
gningsmän hädde honom och
sade: Köfs

många/ och thet war skrifwit på
Hebräisko/ Gräkisko och Latin.
Då sade Judarnas öfwersta Pres-
ter till Pilatum:

Chor. Skrif icke Juda Ko-
nung/ men han hafwer sagt/
jag är Juda Konung.

Evang. Pilatus swarade:

Pilatus. Thet jagh hafwer
skrifwit/ thet hafwer jag skrifwit.

Evang. När nu JEsus såg
sin moder / och Lärjungen thet
hoos stå then han åstade/ sade
han til sin moder:

Jesus. Qwinna/ see tin son.

Evang. Ther efter sade han
til Lärjungen:

Jesus. Sij tin moder.

Evang. Men widh nionde
timan ropade JEsus och sade:

Jesus. Eli/ Eli/ Lama Ae-
sabthani.

Evang. Thet är/ Min Gud/
min Gud/ hwij hafwer tu öf-
wergifwit mig. När nu JEs-
sus wiste at all ting skulle ful-
komnas sade han:

Jesus. Mig törster.

Evang. Då fylte the en
swamp

swamp med ättickio / och satten
 på ett röö / och höllo honom
 thet för munnen. Då Jesus ha-
 de tagit ättickian / sade han :

Jesus. Thet är fullkomnat.

Evang. Då ropade han åter
 med höga röst och sade :

Jesus. Fader i tina händer
 befaller jag min anda.

Evang. Och då han thetta
 hade sagt / böjde han ned huf-
 wudet och gaf vp andan.

Versen.

Nu jag tackar tig af hierta /
 Jesu för tin myckna nöd ; För
 tin såär och stora smärta ; För
 tin swära bittra dödd ; För tin
 ängst then mycket swära Then
 tu ledst för synder våra. Prijs
 och ähra ware tig / Herre Jesu
 innerlig. Amen.

Efter Prädikan.

I.

SKäder / ståder nu här alle
 Hur thet går medh JEsu
 kär : Gräter / klager medh
 högt stalle / Alle i som ståän här
 när.

när. Kan ock någon plåga här
 Wara såsom Jesu är?

2.

Hand och foot är genombårad/
 Siäl och sinnen matt och swag/
 Huswud är af törne sårat / Och
 mång annor hårda slagh. Kan ock
 någon 2c.

3.

Bitter åttickio medh galle / Gifs
 at dricka i hans törst. Medh stort
 spee the ropte alle: Se om Eli-
 as kommer törst. Kan ock 2c.

4.

Sidst han i sin nödh vthfänder
 Öfwerliudt ett böne-skrij: Fader/
 jagh i tina händer / Nu min siäl
 befaller frij. Kan ock 2c.

5.

Ach! ho är som icke lysen / Och
 för bröstet slår stah nu? Solen stelf-
 eij mera lysen / Bergen brista mitt
 i tu. Ty slätt ingen plåga här
 Wara kan som Jesu är.

Under Communion.

1.

Ach hiertans wee! At jag' skal
 see Gudz egen Son så små-
 das / Och hans wäsens beläte.
 Under fötter trådas.

2.

O sorg och nödh! Sij! Gudh
är dödd! Och vppå korset dräpen/
Then haar wist en stäl af steen/
Som eij warder håpen.

3.

Then store Gudh/ hwars röst
och budh Kan hela jorden röra/
Haar siggh låtit tyst och dödd. Medh
i jorden föra.

4.

Oh syndare bör slikt eij see/ För-
vthan gråat och tårar: Ty thet
är wår ondskas stoor/ Som Gudh
Son så särar.

5.

Han trädde fram ett menlöft
lamb/ Och låt sitt blodh vthgiuta:
Ne wij nådh och salighet Må för
hans skul niuta.

6.

Ach liuffte munn/ all sannings
brunn? Tu äst ofkyldigt slagen/
Och vthaf wår munn förrädd/
Hådad och bedragen.

7.

O Brudgum stidn! bland man-
nakön Sins ingenstädz tin likte;
Liktwäl bles tu blott och arm/ Wen
wij thet medh rike.

8. O

8.

O! huru säll är wist then själ!
Som thetta rätt besinner / Och
sigh medh en stadig troo Christi
dödh påminner.

9.

Zy efter han sann Gudh och
Man! Led thet han eij förtiente!
Må wij vthan vår förtienst Sa-
ligheten wänta.

10.

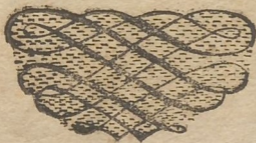
Then nya graf man honom gafi
Haar nu så helgat jorden / At
vår graf är oß en skön Swilo-
kammar worden.

11.

I allan tijd / o Jesu blijd!
Wårt hierta wij tigh gifwe / At
tu ther i hwila må / Och så när
oß blifwa.

12.

Ach Jesu Christ! vår tröst
förwist / Wij tigh i trone bedie:
Lät tin pina / kors och dödh Län-
da oß til glädie.

1712

1. The first of the year
was a very cold day
and the wind was
very strong.

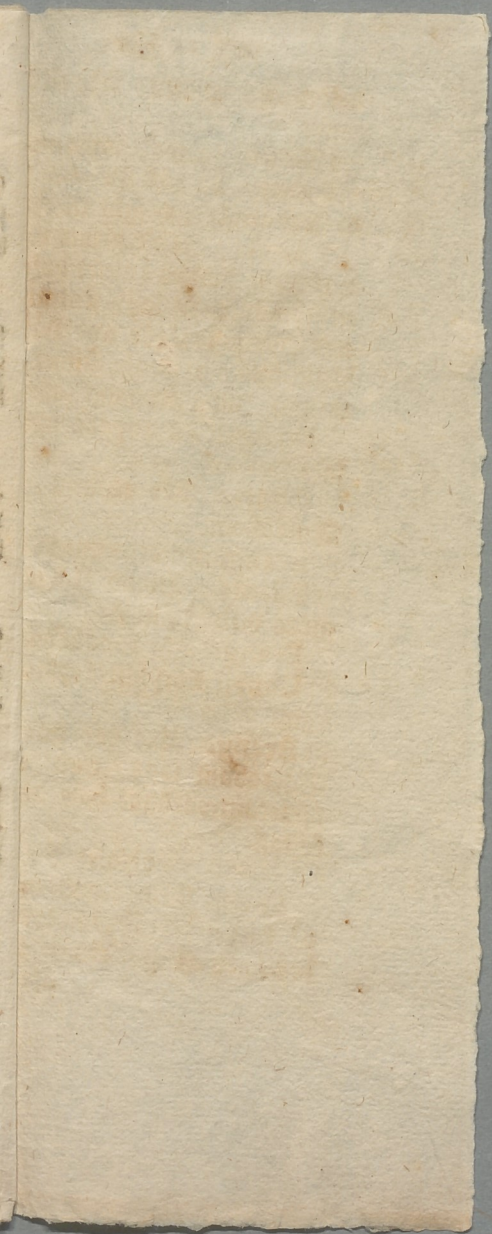
2. The second of the year
was a very warm day
and the wind was
very light.

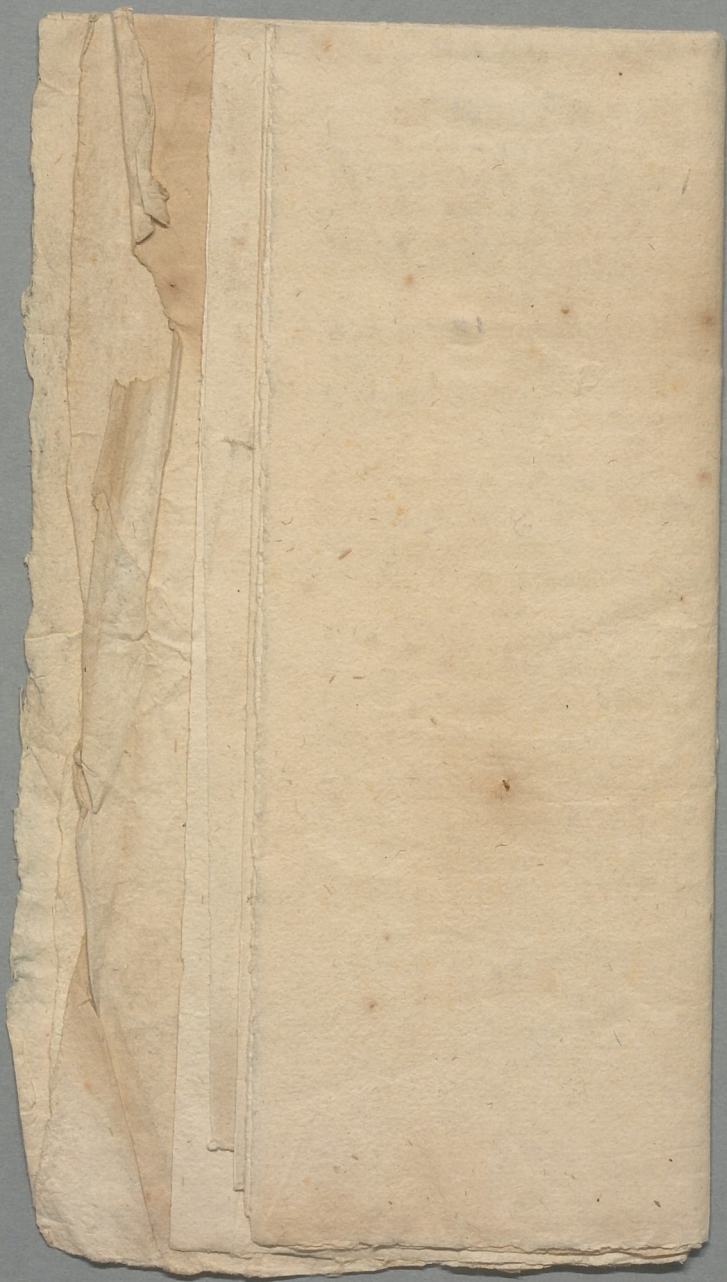
3. The third of the year
was a very cold day
and the wind was
very strong.

4. The fourth of the year
was a very warm day
and the wind was
very light.

5. The fifth of the year
was a very cold day
and the wind was
very strong.

www.books2ebooks.eu